Anul II Nr. 31

4 PAGINI 3 LEI

Duminică 1 Iunie 1941

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA BUCUREȘTI
Str. Popa Petre, 42 Etaj II
Telefon 2.33.55

ÎNVIEREA

DIRECTOR
TOMA VLĂDESCU

ABONAMENTE
Pentru particulari 200 lei pe an
Pentru asociațiuni 1000 lei pe an

Inserie la Tribunalul Ilfov Registrul periodicelor sub Nr. 93/940

SAPTAMÂNAL DE POLITICA ȘI CULTURA ROMANEASCĂ

Dece s'au ridicat tinerii

NECESITATEA TINERETULUI

de TOMA VLĂDESCU

Adevărul „Omului" care condiționează toate formele din care trăim și toate sistemele noastre și se pare că trebue astăzi mai mult decât oricând repetat. Iar dacă nu-i știm, trebue desigur să-l învățăm. Într'adevăr nu sistemele care încearcă să dea forme sau caracter societăților noastre, și poate nici, atât, construcțiile noastre ideologice — nu ele sunt esențialul, ci omul care face substanța lor vie și prin care aceste forme trăesc. Aici se ridică toate marile întrebări — aici sunt și cele mai incerte răspântii. Negreșit, numite forme ale societăților noastre — și dintre ele vom numi democrația, de pildă — se acordă mai mult ca defectele, cu rău din oameni, un rău ce care aceste moduri de viață îl solicită și-l exaltă. Democrația ne chemă astfel la individualism — din care dealtfel ce înșăl pomește — și ne chamă în felul ăsta la uitarea de obștea a întregului complex în care trăim, a acestor sfrupatbii pstrvale mai ales care înseamnă Familie, Națiune, Patrie.

Fără îndoială atunci, că aceste idei morale și ale o foarte atentă considerare. Dar cea mai emoționantă Biserică, ea însăși n'ar mai fi decât locul cel mai sărac și mizer dacă sfinții ar fi strâmbați de mâinile omenești, și d dacă icoanele ar fi altfel decât acelea pe care le știm.

Suntem noi oare atât de creștini? S'o creadă numai aceia cari nu pricep nimic din adevăru cuvintelor. Creștinismul incearcă să nu mai cunoști lupta pentru ființa ta, și în felul ăsta desigur să-ți lubești aproapele ca pe tine însuți. Doctrină ideală aș-dar — unde misterul de ulfel trăește într'o imensă dramă din care a fost atâta de viel — doctrină ideală însă, creștinismul nu va fi cu putință decât în ceasul, în ziua, în care oamenii lui se vor putea găsi, în care acești oameni, liberi de ființa lor, vor fi ei înșiși posibili.

Pe vremuri, în niște studii întâmplător iberiene, și într'o publicație de altă limbă decât a noastră, mă-a pasionat să arătăm lucrul acesta chiar, să arătăm că analistul priceput vede „răul", când este, nu atât în instituțiile noastre, ci în oamenii cari dau vieții acestor instituții, le agită, le fac... și fără îndoială totdeauna de strâmbă după figura lor. Astfel în Casa lui de răpuș Ibsen nu va fi cregut să se ridice împotriva Familiei, ca instituție, — ci împotriva unor oameni cari degradează ei Familia și Căsătoria, acești Torvald Helmer ai dramaturgului dela Nord.

Dar aceleași concluzii sunt pretuitndenei valabile — într'o viață în care esențialul a rămas totdeauna identic numai cu el.

Și dacă vă reamintiți, în Republica lui, Platon răspundrând lui Glanco, arătându-i câmd va fi posibil un „stat ideal, îl spune: când regi vor fi filosofi, și când filosofii vor fi regi.

Dar în acest răspuns nu era desigur numai o înaltă obosească metafizică a divinului preș. Era în schimb, era cu siguranță, acelaș fierbinte dor de alți oameni, pe care-l respirăm noi toți până în ziua de azi — și odată cu noi desigur toate instituțiile noastre!

ALȚI OAMENI...

Alți oameni... Oameni noui! Dece?... E poate, lucrul ăsta, însăși viața! Alte recolte vin totdeauna să dea lumii atâtea nădejdi, care niciodată nu se termină. Se spune — cu un cuvânt barbar — că bătrânii sunt „ancilozați". N'as ști prea bine ce înseamnă asta. Dar este sigur că un praf greu de timp se așează pe fiecare din noi cu fiecare zi din viața pe care o petrecem. Sunt desigur și mari privilegiați, cari pe tâmplele lor albite izbutesc să păstreze primăvara de crin a primelor vârste. Ei ajung astfel ușor să conducă generațiile, să le semine, Dar lângă ei, câte căderi, câte morți anonime — care nu-și vor găsi rosturile lor active decât mai târziu, când atâtea treceri în alte destine ni se vor restitui desigur tot nouă, și se vor reda vieții cu această sevă neîncetată care se ridică din adâncul mormintelor.

Dar când lumea depășită de timp rezistă, ea să impună dessul de paradoxul vechi posții căzute, și când nu se pricep elanurile unei vieți care-și întinde tot mai sus flacăra ei nestinsă, atunci problema oamenilor nou se pune cu vehemență, cu tot accentul ei revoluționar, se pune cu violență chiar. Un Nietzsche mergea până acolo unde exalta cruzimele războiului chiar, pentru această vastă prinnoire a vieții.

Dar noi ce vedem? Alte idei-luri apar... Ele trec multe dincolo de lumea de ieri — care, la rândul el rezistă, sau încearcă s'o facă.

Mai vedem deopotrivă grave prăbușiri — în care o întreagă lume veche s'a descoperit. Am început să pricepem că instituțiile noastre n'au fost atât de mult vinovate — dar oamenii lor s'au arătat nedemni. Și o întreagă generație de tineri încep să nu-și mai recunoască părinții — fiindcă i-au văzut desfigurați.

Dar atunci pricepeți, cu un sens și mai concret, necesitatea „omului nou"? Și înțelegeți mai ales misiunea covârșitoare a oamenilor de azi? Iată ce va trebui să privim.

O lume pe care trebuie s'o ridicăm

Avem în fața noastră într'adevăr o viață pe care trebue s'o ridicăm — și fără îndoială este cel mai greu examen acela pe care-l trecem acum. Ca și în alte părți pe continent, bătrânii noștri, cei mai mulți dintre ei s'au dovedit falimentari și leinici — aruncând o gravă turpitudine peste tot timpul nostru de azi. Ei nu pricepeau nici viața nouă care, cu necesitate venea, — nici pe aceea mizerabilă pe care au trăit-o. Am asistat astfel, de atâtea ori, la cel mai infirm tribunal care incerca să judece sau să gândească fenomenul nostru de azi — dar ar fi o gravă injustiție să nu spunem că din toată lumea asta atât de ostilă, și dintre toți oamenii de guvern, generalul Antonescu singur a putut să descifreze rostul tinerilor, prerogativele, marea lor chemare în ceasul teribil de acum!

Dar cellalți?... Adevărații bătrâni! I-am văzut (închiș) în toată mizeria lor de pământ — apărându-și proprietățile: numai, uneori atât de suspecte, apărându-și „burghezia", orizontul strâmt și... casele de bani, care le rezumau desigur tot idealul. I-am văzut străini de tot miracolul tineretei, și negând chiar misiunea lui novatoare — detestând mai ales admirabila nemulțumire a unor tineri cari firește că n'ar fi putut să apară în viața așezeți în fotoliu și cu ochii închiși! Dece au venit ei? Ca să aducă lucrul nou — altfel ar fi putut să nu vinăi S'ar fi vrut totuș un tânăr de aspect „funcționar" și corect, — un tânăr dela Incepul pensionar. Cașicând misiunea tineretului n'ar fi tocmai această „Noutate", aceste alte forme care cu el se nasc, această miraculoasă fugă prin timp după mereu alte destine — sora, pateticul lui nemulțumire, sâmburele de dorinți, care curge probabil cu acești tineri din chiar locul inițial al lumii. Ar fi să evocăm mari pagini din Renan care ne redau misterele tinereții — adevărată transfigurare a vieței, — sau să întrebăm atâtea dialoguri platoniciene în care frumusețea și tânără, și în care Frumusețea e atât de esențială!

Dar nu, protestarea acestor îngrijorați gropari s'a arătat în fiecare zi mai „precisă", am vrea aproape să spunem — și s'a articulat tot mai clar în ultimul timp. Dece s'au ridicat tinerii? Dece „pretind" ei să conducă? E într'adevăr de neprisocit. Discuție am citit-o chiar și într'un bătrân ziar francez — destul de bătrân și mai ales destul de bogat ca să mai aibe adevăruri de spus și ca să le mai spună liberi — un ziar de altfel pe care în ce ne privește noi numai întâmplător îl citim. Ziarul este **Le Temps** firește, lar condeiul care semna era chiar Henry de Monherlant, unul totuș din cei mai emancipați scriitori. Dar cât de triste lumini am găsit! Am zice aproape că scriitorul lui Alban de Bricoule, nu s'ar mai putea ușor recunoaște. Dece s'au ridicat tinerii? Autorul nostru mai întâi nu pricepe. Apoi, totuș, explica:

...nu prin virtuțile, nici prin promisiunile sigure pe care le-ar da, dar numai prin aceea că tineretul de astăzi apare la un moment în care oamenii de conducere vor să reformeze națiunea în vicile ei patente și nediscutate..."

Și speculațiile desigur continuă. Dar să fie oare numai atât? Și nu cumva întrebarea e alta? Tinerii ăștia s'au ridicat oare singuri și „pretind", ei, să conducă? Sau poate, printr'un joc cu totul disgrațiat, îi se impune lor lnșile astăzi altă viață decât a lor? Iată fără îndoială ce va trebui să pricepem, ca o gravă răspundere care ne apasă aproape pe toți.

Dar atunci, să privim puțin.

Dar iată ce poate să vadă, ce are dreptul să gândească tânărul nostru de azi.

Dar el își mai poate aduce mainte că era la noi un orgiac concert de frivolitate, de uniforme, de eserțe și de culori, în ceasul chiar în care în jurul nostru se strângeau toate cercurile de foc! Și că oamenii noștri politici, — părinții noștri de ieri, bătrânii noștri! — primeau să joace doelli în acest carnaval,... mulțumiți nu mai să-și păstreze „dunăre-tele" situației în care „Malaxa" era interesat să-l „ajute"! Cu ce lamandi...

Se mai poate privi — o-rătem deunăzi — un fost ministru al Propagandei, acest Titeanu, care socotește astăzi la Văcărești milioanele furate patrimoniului public... Titeanu-Klotz! Haturile noastre — ale Frașei... Nu vi se pare că este atâta identitate?

Acești tineri, în sfârșit, își mai pot aminti că harta noastră s'a micșorat în salonul D-nei Lupescu!

Dar dacă țara s'a fost lăbită — copiii acestei țări nu fi avut ei oare mai mult noroc? Ne-am gândit oare vreodată la ei cu dragostea unor părinți? Vorbeam de studenții de astăzi... Dar n'au fi putut să-termim!

Tinerii in fața dezastrului

Acest tânăr francez care se-ntâlnește astăzi, sfărâmat aproape, într'un dezastru pe care istoria Franței nu-l-a mai cunoscut, ar fi imposibil să nu se uite puțin înspei. Cu o teribilă tăcere, — cu groază? Să nu se întrebe dece această cădere, și cine a putut năruri un atât de glorios patrimoniu pânș la atâta dezastru... Cine a guvernat, cu un cuvânt, cine a condus, cine poartă răspunderea! Și atunci tânărul acesta ar fi imposibil să nu-și aducă aminte că un fost ministru de ”inanțe — Klotz (!) era numele iui — fost ministru al Franței de după război, și-a terminat gestiunea... politică... și financiarii într'un fund de pușcărie,... Dar aceasta numai din întâmplare! Alții au fost mai norocoși, nu scăpat, au rămas liberi să comande și să conducă. Tânărul acesta, francez, ar fi imposibil deopotrivă să nu-și aducă aminte de acel Raoul Peret, fost de nu mai știu câte ori ministru, fost prim-ministru chiar, și care, în ceasul ultim, în care candida la președinția Republicei, s'a prăbușit de pe treptele dela Versailles pe sălile latului de Justiție — surprins cu cecuri frauduloase în buzunar, într'una din faimoasele afaceri Oustric, Stawiski sau Madame Hanau! Și odată cu Raoul Peret, aproape, fără excepție, toți guvernanții Franței republicane, toti acesti Chautemps, acești Auriol sau Frot, sau Faure, sau cum îi mai cheamă, cari guvernau Franța la masă cu toți briganzii semiți ai marelui capital vagabond.

Și atunci tânărul ăsta care astăzi că țara lui s'a năruit, nu inexplicabil, nu fără cauză — dar s'a năruit pe brațele acestor nemernici desigur, cari nu o singură dată au greșit ușile pușcăriei cu acelea ale Prezidențiilor de consiliu!

S'a prăbușit o Franță în care guvernau Doamnele de Rotschild — „pe urmele regimelor atât de calomniate care-și dorm somnul de piatră ne ulecie din Luxembourg — și o Franță în care atâția Blum sau Mandel au putut să uzurpe geniul lui Richelieu și gloria marilor Regi de odinioară!

Și atunci, în locul acestor uzurpători se ridică tânărul francez de azi! El simte că nu mai are, că n'a mai avut părinți! Și de aceea va trebui să se conducă, — să se apere singur — să-și asume toate răspunderile.

Iar tânărul nostru?... Tânărul acesta care privește astăzi o țară,... o țară fără hotare,... crede! că nu o găsește el însuși sfărâmată? Și crede!i mai ales că nu se întreabă „deco"? Sau că i-ar ajunge s'adoarmă cu aceasta „fatalitate istorică" (!) de care i s'a vorbit?

Dar un vast proces s'a deschis puțin și la noi? Și dacă totul încă nu s'a făcut, în orice caz câteva sumbre lumini au început de pe acum s'apară. Iată acest testament al lui Iamandi, la care a trebuit mereu să revin. Să se lerte o familie care va fi având dreptul să i se respecte durerea, — dar și fara asta e legitim să-și cunoască mai bine pietrele dela temelie și să-și găsească mai sigure orizonturi morale. Și atunci iată acest testament! Un fost ministru — mai mult: un om resumativ al regimului nostru vechi — se mărturisește vânătul, cumpărat de un veros industrias care ne dărâma în fiecare și hotarele, dându-ne un fier vechi și fără puteri în locul armelor necesare! Iamandi — și, ca el, câți vom avea să vedem!

Să-i putem dezrobi...

Plenus venter non studet libenter — știm! Dar să nu facem nici acest sălbatec romantism al A. C. Cuza el Isus, timp de o jumătate de veac, cu aceeași studenți a-parat,... întâmplător chiar adevărurile de azi!

Dar este mai multă! Toate oștirile lumii se adresează totdeauna barbarilor cari au împlinit 21 de ani — cum a făcut-o de altfel apoi că N. Iorga, tot cu ei a apărat ademăiarea limba pe care o vorbim. Ei știu în sfârșit că A. C. Cuza el Isus, timp de o jumătate de veac, cu aceeași studenți a-parat,... întâmplător chiar adevărurile de azi!

Dar este mai multă! Toate oștirile lumii se adresează totdeauna barbarilor cari au împlinit 21 de ani — cum a făcut-o de altfel

„La carte"!...

Este un adevăr însă că până astăzi tinerii aceștia n'au fost iubiți — nici n'au fost înțeleși. Pe rânduri nu l-a pasionat — și mai ales rânduri n'ar fi creșuri interesați s'o facă.

În schimb studenții noștri au fost de atâtea ori scoși din universități, din sălile lor de curs, au fost ademeniți și târâți în stradă de cele mai vulgare amăgiri streine... Iar când treaba politicianului era făcută, și când diversiunea lui era terminată, atunci se ridica după tejghetaua lui Blank, sau de lângă casa de bani a lui Malaxa, un orecare Lupu sau Iamandi, doctorali și severi, cari azvârleau studenților faimosul strigăt: „La carte"!

„...La carte"—desigur noi știm ce înseamnă aceasta. Și n'am estimat niciodată să ne spunem cuvântul. Decât, mai întâi, e un strigăt pe care n'aveau nicio calitate să-l articuleze atâția miniștrii agramați, pe cari-i cunoaștem!

La carte? Fără îndoială... Și azi mai ales când — noi o spunem fiindcă o știm, și cine se supără îi privește! — azi într'adevăr când cei mai mulți dintre studenții noștri apar de atâta gravă deficiență intelectuală, cum nu ne-a mai fost dat de mult să vedem... „La carte", atunci, este un strigăt, pe care nu-l vom striga niciodată destul! Alci, pentru o nație, este lumea primelor cuceriri... Și am vrea mai ales să evocăm compatiosu cuvânt al lui Maurice Barrès pe care nu s'ar putea să-l uităm!

Când acest grav și sever artist al sufletului din țara lui, simțea că Franța se prăbușește lent, cădea — ...lombait d'un cran! — și că o lume prea mult consumată nu mai putea s'aducă nădejdi, el i-a adunat atunci pe cei tineri dasigur, pe studenți, la sărbătoarea, la sfințirea Noștri, terminându-și însă conferința pe care le-a făcut-o cu acest admirabil îndemn:

— Aux armes, camarades! Mettez la main sur vos bibliothèques!

Era drumul dintâi, fără îndoială... Al celor dintâi cuceriri! Este drumul pe care nici noi nu vom uita că trebue să îndrumăm întodeauna pe cei mai buni dintre copiii pe care-i iubim!

Decât,.. Decât — vedeți d-voastră! În gura vechilor noștri demoreți, — arăt de comasi și atâta de răzmurari — acest „la carte" luă un sens teribesnu foarte greșit, dar și foarte rău — rămânea... Lăsați-ne pe noi cu Malaxa și cu Blank, cu Herkowitz și cu alții, iar voi înșiși-vă de carte" — cam aceasta spuneau în substanță bătrânii noștri oameni de club... Voi la biblioteci, — și noi la D-na Lupescu!

Nici asta însă nu se putea! Și nu se putea din mai multe rațiuni — să vedem.

Intâi, este sigur, nici măcar o mai student numai voința cărții, — dar trebue să aibe în aceeași măsură și posibilitatea ei. Iar tânărul care în care atâți galigani de pretuitdenei vrați au pus stăpânire pe toate hogașile neamului, — fără îndoială că tineri cuți de Români nu mai sunt buni de a fi decât cersetori.. Se aude bine lucrul acesta? Se simte? Se vede? Se pricepe acum de ce constatam atâta gravă deficiență intelectuală în rândurile unora dintre studenții noștri? Dar mai ales, și odată mai mult, se pricep răspunderile?

Ar fi să se pricepă atunci, ni se pare, că studenții n'ar avea cum să fie excluși din ocărâștele rosturi ale Politicei, — dela rosturile ei esențiale.

Dar am văzut că alte considerații ne solicită azi. Era vorba să știm „de ce s'a ridicat tineretul", — și să cunoaștem astfel mai bine necesitatea lui. Am vrea să se fi înțeles...

Pretutindeni într'adevăr s'a putut observa un fenomen aproape identic. Cei mai mulți dintre bătrânii noștri s'au descoperit în norol — ca și când o cortină s'a ridicat, neprevăzut, peste un tablou de atâta teribil spectacol!

Ați văzut în Franța pe acest Kloiz, Mandel, Blum sau Peret. Iar la noi ați putut privi pe ba-

(Continuare în pag. IV)

PAGINA STUDENȚEASCĂ

„Pagina studențească" apare sub îndrumarea unui consiliu de direcție, în frunte cu d. Mircea Rușavț.

Figuri din trecutul luptelor noastre

Doctorul Costache Dănulescu

Sunt atât de puțini oamenii cari pot da lecții, dar sunt atât de mulți cei cari or avea nevoie de lecții.

Prezența aproape fosilizată a pitoiului și năvala covârșitoare a celorlalți îți dă sentimentul unui regret amar și simți ori ești fiuerat în sufletul prelung și sinistru deșertului.

Unsori inundat de atâtea mesaje profane chitești de vacanțe, mul unul tânăr rămâne deci trist: resumare a poetului „aș cum este". Ai vrea să ridici steag alb, să capitulezi ca o armată resfățată în fața adversa ului superior.

Și totuși după cum spunea Octavian Goga, există oameni care întrupează năzuințele oameni— drapel, faruri cari proiectează pe orizontul vieții hirutul unor mari cresuri, unori a tât de puțin conștiente cu ium ca obișnuită.

Acești oameni singulari și unori atât de discreți sunt predestinați să țină treaza flacăra ideaului, an mentea să arunce punte spre alte sfiri.

Ei personifică forța morală a generației lor și îi imfig stindardul pe redută. pe cetatea de rezistență a neamului din care fac parte.

Și doctorul Costache Dănulescu este unul dintre acestia. Numele lui nu a răsunat pe chimvalele publicității spomotoase, dar mele lui nu a răsunat pe chimvalele publicității spomotoase, dar prin dăruirea, prin oromenea caracterului său, textul presedintelui studențimii din 1922 prefigurează admirabil omul care nu trebuie. omul viitorului.

Doctorul Costache Dănulescu u. luptătorul a cărui tinerete a fulgerat protestatar pentru prerogativele ideii naționale și pentru drepturile oștenilor din al nostru neam stăt de tineresc, reprezintă a trăiesnicie de ne viață. a conștiencia care-îi mobilizează toată puterea de năzuințe. Nimic nu i-a clintit de pe barricada tineretii far unii cari au i-au depărtat prea mult de freamătul aiurit vremii de shuduinui unor lupte care vor fi uitate, l-au lăsat intremat acelas suflet, acelas zâu și acelasi intransigență care a constituit apanajul unei generații revoluționare, creatoare a unui nou stil de viață morală și națională. Tinerețea lui Costache Dănulescu nu este un trecut ci este o splendidă și pasionantă actualitate, nu este o amintire ci o forță din care se împărtășesc atâtea dintre constituțiile generatiei tinere. Cât de semnificativă sunt atâtia pasi cari aleargă spre casa doctorului ca spre o vatră pe care arde permanent flusteu, ideaiul și elanul tinereții!

Și câți dintre cei cari îl cu noștem. în urmărim și îl iubim atât de mult. Le puteș scoate din rândurile noastre. a celor cu tâmpla infierbântată de freamătul celor douăzeci de ani.

Costache Dănulescu este tinerețea care a învins iarna. este a nesocotit ofertele semptuoase ale partidismului democrat și care se întâlnește astăzi tot învingător și intact cu o nouă generație tânără.

Costache Dănulescu reprezintă tinerețul național care îl iubește pentru că se regăsește în el, dincolo de orice compartimentare, dincolo de orice bariere.

Și cât de elocvent este un fapt pe care de puțin cunoscut pe atât de răsunător pentru omenii stăpânirii care mai vibrează de mândria și aspirațiile neamului acesta.

Costache Dănulescu fusese chemat să participe la una din trecutele guverneri peste ale cărei obiecții frena figura odioasă a lui Urdăriano. Fusese anunțat că se va formia un cabinet cu toate forțele autentice ale naționalismului românesc. La fata locului a constatat un peisagiu dintre cele mai bizare și atunci fără nicio ezitare și sub privirile stupefiate ale formei, care asteptă cu înfrigurare fracul ministerial, a o retras ostentativ. Omnipotența și autoritatea lui Urdăriano căpătase o lovitură neașteptată. Și dacă prin apostrofa lui Urdăriano rămas trecut în rânit al tăcișoiei, prin replica doctorului Dănulescu tinerețul român trăntea o palmă năuitoare peste obrazul olensatorilor lui. Aceasta este profilul moral al unuia dintre cei mai străluciți luptători ai generației din 1922. Discipolul profesorului A. C. Cuza este demn de onoarea magistralei sale.

Iar noi îl iubim nu pentrucă este sfătuitorul de acest om. ci pentrucă este aș cum ne-am vrea noi, aș cum ne dorim să fim.

Și cât de firesc este să fii lângă acest om. Dar înafară putem spune că Doctorul Dănulescu reprezintă tinerețul care a fost și cel care se trebuie astăzi.

MIRCEA RUȘAVAȚ

COMERCIALA FARMACEUTICA
S. A. R. pentru Comerț Reprezentante
Comerciliarea și industrializarea Produselor Chimice-Farmaceutice
București, Str. g-ral Berthelot, 30

Lupta generațiilor
Lămuriri Naționaliste

Avem o „problemă" a tineretului. Am avut și avem — încă și totuși — o „luptă" a tinerilor cu „bătrânii". Am avut și avem — încă și totuși — mulți savanți și, alții, „filosofi socialiști" care se „preocupă" de sor de educația tineretului. Și fare îl necăjesc — cu filozoficu jargon și cumnealor — pe vrednicul și stimatul — de noi — D. Pisani care din nefericire pentru țară, nu cunoaște, în schimb, altă „cestie" pe cea ijdovească.

Dar „chestiunea" tineretului nu poate fi lămurită de filosofii socialiști ai vremilor încă neapuse, nectim „realizviță" de pedagogii educatori, cu necromâncești jargon.

Chestiunea tineretului este socială, dodgur. A unei anumite societăți. Dar ea este națională, ba este naționalistă.

Este o Profesoriului A. C. Cuza. Este a celui dintâi jertfă în credința sa de Isbândă a naționalismului românesc, prin tineret: Cornelin Codreanu.

Este o camarad, este căuți alături de Căpitanul lor intru aceași credință și jertfă... „pe ilia neamului".

Este a noastră a naționaliștilor.

Noi o putem lămuri. Noi o vom deslega.

Cine nu cunoaște gândirea și acțiunea naționalistă a Profesorului A. C. Cuza, cine nu cunoaște lupta lui Codreanu, — cine nu cunoaște lupta unui tinerel deasaprot dar Indiș it în credința că „din suferință va eși ceva mai bun pentru neamul acesta"; acela nu-i prudent să vorbească de Cine nu cunoaște chestiunea ijdovească, nu cunoaște nici chestiunea românească; nici o chestiune românească.

Exemplu avem în D. Pisani care vede, demult, gîș și spune o chestiune românească, dar n'o lămurește — deci n'o cunoaște decât la suprafață.

D. Pisani spune: cum îs profesorii așa sunt elevii — și spune un adevăr. Deci tinerii sunt, deobicei, în măsura bătrânilor — sau cum spune neamțul: Wie die Alten sungen, so zwitschern die Jungen. In general. In general, deci, nu s'or lupta cu bătrânii, cel vor turma.

Dar iată că, la noi, sunt vreo 20 ani, a'nu ivit tineri care n'au vrut să-l urmeze pe bătrâni și s'au ridicat împotriva lor și a început astfel sinistra tragedie a... „a luptei generațiilor". Dar care „tineri" și care „bătrânii" și-au declarat războiul?

Aceasta este chestiunea.

Nu putem sta aici să înșirăm istoria — cu i mic — a unei lumi ce stă să apună din biata fosta Românie Mare — cu M mare.

Este istoria „mișitinei morale" descrisă, cu aspectele și figurile ei în plină desvoltare, în 1890, de Profesorul A. C. Cuza — în multi neprețuita (de cine!) dar mântuitor cercetare a sa asupra unei prime probleme românești: „Meseriașul Român" (v. A. C. Cuza. Studii Economice). Mișatina morală sau, mai pe 'nțeleasul tuturor, de astăzi, iudeo politicianismul — democrat — roman.

Mișcătu tuturor trădărilor și tuturor... „fatalității"... „consimțite de voința unanimă a integrului popor".

Ei bine, tinerii ceia din 1920 dela Universitatea Ieșană, s'au gândit în fața mișatinei morale ale cărei urmări se riscau de-acum a totcuprinzătoare și distrugătoare de neam, sub aplicarea „învârtelilor" democratico-talmudice ale noastre proclamați „cetățeni" români ciți de la Versailles odata cu România „Mare".

Câțiva oameni mai stăteau doar deasupra, pe cazurile jăfite, corabie amărâtă în „învârteală".

Și printre acești bărbați români, cei care „trăiucea ca un far" era Profesorul A. C. Cuza. Dar pentru cine arăiucea? Pentru ei, tinerii, care îngălosesă adevărul gândirii și luptei sale.

Gândirea Profesorului a fost și este acestuia, nici nu putem scăpa de „mlaștina morală" și deci vom pieri, dacă nu procedăm la „eliminarea jidanilor". Altfel, jidanii și corup și ne distrug naționalitatea și toată Țara Românească și fi... o mocirlă jidovească. Tinerii aceia l'au urmat pe A. C. Cuza.

Și a început o luptă — impotriva „ordinei și stat". Deci clone anti „bătrâni" în luptă și pricăi cu acest „tineret? Cine sunt „bătrânii" impotriva cărora acești tineri au ridicat — cu jertfa vieții lor — „steagul împotriviri" unui neam care nu vrea să piară în mocirla jidovească? Această întrebare ai s'o pună întâi educatorii și filosofii sociali. Răspunsul: sunt bătrânii „clasei de Stat" de după Versailles, bătrânii „Ordinei" în Stat a Idealului românesc. Satisfacerii de turpitudines „eluburilor" hidroteie, dintre a tuturor complotarilor împotriva libertăților și drepturilor românilor în Țara Românească, tuturor nenii romani naționaliști, erau „dușmanii românismului", iar jidanii (mondiali) cuibărtorii lui... și a tuturor grozăviior ce se pot vedea în cartea lui Codreanu și, în sfârșit, a celor mai grozave ticăloșii ce au urmat... după „exprimarea liberă a voinței poporului român care a votat cu o adrodoare unanimă" ale Constituția „Nouă".

Iai mai adăc aminte educatorii și filosofii sociali de „Era Nouă" a Ordinei în Stat.

Deci cum pot ei să creadă, că problema tineretului românesc e o simplă chestiune de școală sau de pomăș. Nu, domnilor Educatori și Filosofi. Este o chestiune de sinjire națională.

Deasupra tineretului pluteșe spiritul naționalist din Bărnuțiu la A. C. Cuza cetire

J. Iulianu

Patria, tinerețea și aripile lui Icar

Cine sta de vorba cu un pur alb de vreme afla că tinerețea e o sublimă poezie cerească, ce-a dăruit necontenit vibrante ale sincerității, ale visului cărțe cuiul... O flacără ce ne-ncălzește mereu și ne-ncălzește și de lupta.

E destinul nostru totdeauna! Intre primăvara și toamnă ne-ncălzim de-o sfântă inspirație și-n-mănunchiul ce-l ținem la propia-ți umă, cum zice poetul.

Aș cu flăcările astea albe de ideal cari ardesc de sub statea tâmple de adolescență, strălucește pâcerea sub trecere și, din tot sbuciumul vieții cere nici-odată nu este aș cum o vrei, dar ajungi ca primăvara să-ți fie ambiție, și-n-mura justificare a unui drum chinuit de dorori și de ce și realizări pulțini, este o pârtie dreaptă de lumină, o prietenie sinceratoc care ni acordat-o lumii tale din jur, lumii cu care te-ai lăptat pentru a-i arăta o pârtiicei de adevăr, chiar cu riscul ca ea să se îndepărtese de tine.

In drumul acesta de sublimu furtuni te impletici și de balovani, dai și în bătrânețe.

Ilusiile, aceste formidabile flicu ale lui Icar, diamantele neprețuite ale sărăciei, sbonș și eșe de lângă tine, iar melancolia, miraculoasă forță a-i arăta o poliecește cu greutatea desnădejdii ce contempla o nlagă de trăit.

Când treci de baltă, d'incolo de mlaștină, aripi mari de ilusii te ridică iar, tinerețea se-nverșă iarăș peste maluri și din ciocotul ei frenetic se face ce o altă viață continuând firul același istorii.

. . . . . .

Pe un crucific prodigios se consumă încă cel mai misterios sacrificiu al lumii și cel mai diverș semn de întrebare încă mai plămănșă pe întregul tablou al tristelor noastre vieți.

Chiar dacă iscă Iuda par'ca nu s'a spânzurat definitiv, elanul, nădejdea încă rămân ale spiritului.

. . . . . .

Sunt oameni cu capul înclinat de greutatea gândirii, precum sunt unii cu gramazul îndoit sub povara lăștiștii.

Sunt capete ridicate înspre cer ca simbol al vinștii și demnității, precum sunt și capete tăiș pe sus de ugoare ce sunt și de trufie.

E aceiași lume, aceiași Răstignit și aceiași Iuda

Dar rațiuni noui de aiubi viața, rațiuni noui de a crede în viitor le găsim în noi!

Tinerețe, din drumul tău vor seca și mlaștinile și se vor fopi și fotoșanii și-nverșează-te cu sinceritate dârză, desbracă-te de slăbiciune și ia-ți aripile lui Icar.

De sus vei vedea numai Patria și acolo vei întâni câte-un om.

D. Cazacu

CARTEA

Românească

„SANDA", ROMAN DE MIHAIL ȘERBAN

Ultima carte a d-lui Mihail Șerban este un roman de dragoste simplă, curățoasă, cu năvlitari cam-ai atâta lume, scrise cu pelnul tinereții. „Sanda", cărțiș, reprezintă dragostea dintâi, nerealizabilă, a orișărei adolescențe. Eroul cărții se abate un timp între Sanda și Fiti Intâia, remesca „visurilor", cea de a doua temee pur și simplu, ceea la urmă îi va deveni și nevasta. Axistăm la febrele eroului pentru Sanda și la jocurile lui cu aglebia Fiti, la tot acel șir de insomnii și de visări de trebire ale dragostelor de la douăzeci de ani. Cartea începând cu frasa: *Dragostea mea pentru Sanda a început aș, se* Inchee cu altă frasă, tot, atât de eliptică în sens: *„Aș a'a sfârșit și dragostea lntre mine și Sanda.*

Deobicei, scrierul d-lui Mihai Șerban e lent, plin de melancolie provincială. Numai în acestă carte, tonul e potrivit. Sfătoșenia acestui tânăr scriitor, de structură semănătoristă, dar urban în voința de a crela, caș în temă, are în *Sanda* aceeiș atrăgătoare, Prin simplitatea felului în care e văzută, câci drama începe sub forma unui... roman poliițist. Doi sergenți de stradă descoperă un cadavru intr'o vilă...

In cursul cercetărior apar personagiile care devin scoii romanului. Scris într'un stil voit clasic, cu ucare irizări poetice, romanul „Testamentul", s'a bucurat de primirea elogioasă a criticei.

Germană

JOACHIM MAAS: ERICH EBERMAYER:

Romanele-fluvii se bucură de favoarea cititorilor celui de al III-lea Reich. Dovada este ultimul votum al cunoscutului scriitor german Joachim Maas intitulat „Testamentul" care a apărut în editura Goverts-Verlag din Hamburg.

Autorul reușește o frescă amplă a societăților berlineze contemporane. Interesant de relevat este faptul că Joachim Maas, cunoscut pentru adâncirea analizei psihologice și acutimea observației, dă romanului său o notă neprevăzută, căci drama începe sub forma unui... roman poliițist. Doi sergenți de stradă descoperă un cadavru intr'o vilă...

In cursul cercetărior apar personagiile care devin scoii romanului. Scris într'un stil voit clasic, cu ucare irizări poetice, romanul „Testamentul", s'a bucurat de primirea elogioasă a criticei.

Italiană

VIRGILIU, DANTE ȘI MARINETTI, IN EDITII PENTRU MUNCITORI

ROMA. — Marea casă de editura italiană „Garzanti" a început publicarea unei colecții a clasicilor italieni unică în felul ei. Textele celor mai de seamă artiști istorici și gânditori italieni, vor apare amplu comentate și însoțite de date bio-bibliografice după criterii care să le facă pe înțelesul tuturor italienilor din pătura muncitorimii, care prin aceste edații ale clasicilor vor putea lua contact cu culmile culturii italiene prin mijlocacie intelectuale de care dispun.

Comentatorii, aleși printre cei mai de seamă critici ai Italiei, vor face ca și cele mai inaccesibile texte ale literaturii italiene, la îndemâna intelectului celui mai muncitor, ipsit de cultură înaltă, dar doritor să-și îmbogățească sufletul cu roadele cele mai frumoase, ale nației din care face parte.

„Vedenii din moara farasiță", nuvele de George Scriosteanu

Volumul de nuvele „Vedenii din moara părăsită" datorit d-lui George Scriosteanu, cunoscut scriitor și publicist, a apărut în vitrina librăriilor centrale din Capitală și a celor din interiș țarii.

Cartea d-lui Scriosteanu e lerșit realizată, ținând occidental, are numeroase ilustrații în text de maestrul Nic. Manțiș și numără aproape 300 de pagini.

Scrisă cu nerv și într'o aleasă limbă literară, cartea aceasta constituie o lectură plăcută, amuzantă și interesantă prin spiritul și de umanitate.

MEMENTO

PRIMUL MUZEU DE EGIPTOLOGIE A FOST INTEMEIAT DE PAPA PIUS AL VII-lea

ROMA. — Zilele trecute Cardinalul Canali a inaugurat în prima sală a catedralei „Muzeu egiptologic al Vaticanului" o placă ce amintește de împlinirea primului centenar dela întemeierea acestei instituții de știință cu renume mondial.

Apoi cardinalul Canali și prof. Nogara, directorul general al muzeelor pontificale, au fost primiți în audiență de către Papă, căruia i-au prezentat ca omagiu publicația „Muzeilanes gregoriana" la care colaborează cel mai de seamă cercetători în domeniul egiptologiei.

Obârșiile Muzeului egiptologic al Vaticanului trebuesc căutate la începutul veacului trecut (1819), când un grup de cărtori italieni au dăruit Sfântului Scaun puținele de a cumpăra o serie de opere de artă aduse din Egipt. Pius al VII-lea a hotărât ca aceste achiziții pe marele maestru al sculpturii italiene Antonio Canova, în calitatea sa de inspector general al Artelor Frumoase, care spori a convins pe inaltul Pârinte să constitue cu colecția cumpărată un Muzeu, ce a fost primul muzeu egiptologic din lume.

CERCETAREA ORIGINII FAMILIARE IN OLANDA

Asociația olandeză pentru cercetarea legăturilor de familie și ascendenților, a primit dela 1 Ianuarie, aproape 5.000 de cereri, prin care se solicită stabilirea originii diferitelor familii și a statelor familiare, dacă acestea au există. Cercetările făcute în Olanda în legătură cu această problemă, au stabilit că numai 15 la sută din populație are sânge curat nord-olandez, restul sunt 27 la sută germani, 26 la sută francmanzi, 6 la sută francezi, 2 la sută englezi, 4 la sută alte naționalități europene și 3 la sută de rase necunoscute. Sângele german reprezintă acest procentul cel mai mare, după cel nord-olandez. Mai le din marile personalități unul de origine germană. Acestea au cunut om de stat Thorbecke un mărșă printre cei 18 strămoși ai săi, 15 germani. Omul politic, d. dr A. Gwyper, n'avea printre atrămoși săi decât unul care era originar din Olanda, altul din Letonia, iar toți ceilalți în Germania sau din Elveția germană.

ASIGURAREA APROVIZIONARII CU ALIMENTE A BELGIEI

Anul acesta, Belgia a mărit considerabil suprafețele cultivate cu cereale și cartofi. Datorită acestor noui măsuri, aprovizionarea populației belgiene se va ameliora simțitor.

UN NOU POD LA PRAGA

La Praga se lucrează cu intensitate la construcția unui pod peste Moldova, care va înlocui actualul pod Janacek. Acest pod va avea și unul mare construcție în Iean a capitalei Protectoratului și se va încadra de minune cu aspectul general al orașului.

SCADE NUMARUL SOMERILOR IN NORVEGIA

La 15 Aprilie 1941, numărul șomerilor din Norvegia era de 46.579. Dintre aceștia au fost plasați încă 5.000. Incepând dela 31 Martie 1941, numărul șomerilor a scăzut în Norvegia cu 1.667 pentru bărbați (4,5%) și cu 286 pentru femei (4,4%).

SCHIMBUL DE MARFURI INTRE BELGIA SI OLANDA

Războiul n'a avut nici o influență asupra tradiționalelor relații comerciale germano-belgiene Germania livrează Belgiei, în afară de produsele industriale de toate categoriile, alimente, în special cereale și cartofi. Belgia trimite în Germania produsele ei miniere, metale, textile și cărbuni. Cu toate dificultățile de transport, schimbul acesta de mărfuri a atins în multe domenii cifre dinaintea de război.

VENITURILE P. T. T. ULUI OLANDEZ IN CRESTERE

Ziarele olandeze publică știrea că încasările poștelor, telefoanelor și telegrafelor olandeze au crescut simțitor în cursul anului trecut. In luna Martie 1941, încasările s'au ridicat la 8.847.000 guldeni, adică cu 417.118 guldeni mai mult decât în aceeași lună a anului trecut. In primul trimestru 1941, s'au încasat 24.381.315 guldeni, aceasta reprezintă un spor de 1.125.093 guldeni față de anul trecut.

„Școala și caracterul"

E cartea lui Fr. W. Forster, pedagogul elvețian de reputație europeană, care a apărut zilele acestea în versiune românească.

A fost scrisă pentru părinți, profesori și învățători, dar ea constitue un îndreptar deopotrivă de folositor pentru orice educator, pentru orice conducător de întreprindere.

Forster se conduce după principiul că viața trebue trăită și nu chinuită. Pentru aceasta el recomandă un mijloc foarte simplu: iubirea, dragostea de tineret, de oameni în general, astfel cum se înfățișează ei, cu marile lor cusururi și imensele lor calități.

Dar, pentru ca omul să-și poată evidanția resursele bunătății cu care le inzestrat firea, trebue să-și organizeze acoastă bunătate, izvoarele lui de iubire, de afectiune, de căldură cari sunt inepuizabile dacă știm să le cautăm, să le scoatem la suprafață din bezna atavismului, să le cultivăm și îndrumăm.

Intreaga preocupare a lui Forster în această carte, tinde, pe de o parte să arate cusururile greșitei educații a tineretului de azi, iar pe de alta, să indice chipul cum se poate organiza prin disciplină, — care trebue să fie dragoste, bunătate, lumină, — existența acestui tineret, omul și cetățeanul de mâine.

Octavian Goga
mărturie peste veac
Comferința d-lui Ion N. Negreanu

La cadrul Cămănului Cultural Drăgășani, intr'o seară manifestare, a fost evocat Octavian Goga. Dl profesor și scriitor Ion M. Negreanu a desvoltat o interesantă conferință, arunncând nouă lumină asupra vieții și operii lui Octavian Goga. Conferința a fost ascultată de un select și numeros public. Cuvântul de deschidere l-a rostit de către d. Colonel Gheorghe Simă, comandantul școlei de jandarmi.

D. conferențiar a spus: „unii trei ani de când Goga a plecat dintre noi și dela mormântul lui am stărăbătut un drum greu, spinos, fără o frântă și lacrimi. De luminătorul lumii, cum este și Goga odihnește azi în pământul strămoș". Nu se putem imbina cu moartea lui. De fixând viața, etapele, destinul și suferințele lui Octavian Goga.

Satul nașterii lui Goga a avut o influență covârșitoare asupra întregei vieți a lui Goga. Este autentic românesc. Copil selenistic, chinuit — numa ln era dela munte, tatăl din mănie realitatea, scăinuea se cu nostalgia povestirea. Cele două note caracteristice firii lui Goga: politica și literatura. Dela început Goga a concesut granița care brăzda nedrept Neamul Românesc. Trăește patetic viața ce se desfășoară sub ochii săi, e zăbuit de flăcăi „ce strâng prăseanca cetitului din cingătoare" și de toată suferința Românilor. Participă la manifestațiile de protest cu prilejul procesului memorandului și chipul părintelui Iacob îl zgudue.

La Sibiu vine în conflict cu profesorii, trece la Brașov. Și mincerea de timpuriu activitatea publicistică, prima și poezie a tinărit în Revista literară dela Gheria, sub conducerea lui Ion Pop. Refrenul cu care răsunau la poșta redacției „Ziua bună de dimineață ai cunoașteți". Poezile lui sunt chemări ascunte de revoltă. El vede in Ioan un om chinuit, rob al pământului. Trece la Budapesta și lupta devine fățișă și plină de riscuri. Talentul său deșteptat nou imperativul istoric al destinului nostru „avem un vis neîmplinit" îl găsește în el de exprimare categorică. Poezia lui sunt blesteme, revolte și este de răsbunare. Descătușarea neamului nu va veni decât prin Horia, Cloșcași și Costași, din rândurile lor vor fi viitorul educator de dreptate. Goga trece Carpații, unde sfârle ca o chemare:

Eu sunt un om fără de țară
. . . . . .
Căci val de cine-și pierde țara
Ca să-și-o ceară dela voi".

Glasul său a răsunat pretutindeni, versurile sale fluturau pe toate buzele și cu drept cuvânt mărturisea generalul Cantacuzino: „în clipa intrării în războiul de intregire, ostirea a primit arme și munții din arsenalul țării, sufletul i la dat Goga".

După epopeea din 1916—1918 și-a continuat activitatea ca gazetar și convins și devotat slujitor al monarhiei, condeiul lui e o spadă, gazetăria o consideră ca o misiune sacră. Spunea Goga unui prieten: „Arta nu fuge de marile dureri și-i vieții. Lumea e plină cu-am fost și până azi în sfânta sfântă din Naționalul lui Goga a fă cu principiul tradiții, trecutul și viș care devine exp Goga a pătimit și-a chinuit pentru vieții. Pentru idee totală a lumii. O latura originală a personalității lui Goga este oratoria. Ca o rară, determină o infinită acțiuni puternice. Entuziasma pe la delir, impresiona până la lacrimi. Duelurile oratorice cu sarcasme, ironii și tăișuri pematice, ironii fine și subtile, răsfrânge în lumina acel Cuvântărilor lui au avenu acel mirare de lampă, prezăriire năbușitoare, sugestioasă, scarbadă. Goga posedă din plin toate atributele unui mare orator. Renan spunea odată, — și pe toți oamenii să vadă adevărul, acele ei ca adevărul să fie văzut de câțiva oameni — și astfel să se poată păstra tradiția lui". Unul din acești oameni aleși a fost Octavian Goga. Octavian Goga a fost un exponent al adevărului, care a căzut în mari bătălii și omenești.

Azi Octavian Goga odihnește în pământul cutropit, mormântul lui e sentinela avansată a românismului, este o trâmbiță care ne va chema mereu, în ceasuri grele ale istoriei noastre pe care ne-o rezervă destinul nostru pe care ne plânsi.

Din Frankfurter Zeitung - 17 Mai 1941

Naționaliștii și Rexiștii flamanzi
O înțelegere pentru ingrădirea activităților

Cele trei mișcări naționaliste ale Belgiei, Uniunea Națională Flamandă, Uniunea Națională Solidaristă (Dinaso) și Rexiștii lui Leon Degrelles au ajuns la o hotărâre comună de a uni organizațiile lor în Flandra.

Uniunea Națională Flamandă și Rexiștii s'au înțeles în afară de necesita să-și limitese activitatea lor pe de o parte în Flandra iar pe de alta parte în Wallonia.

Prin această înțelegere a fost sancționată în mare de fapt, care în ultimii ani s'a desvoltat practic în mare parte.

Unitatea poporane, sociale și politice ale Uniunei Naționale Flamande și ale Uniunei Dietscher National Solidarist erau până la anumite noante identice și Uniunea Națională Flamandă, care spre deosebire de Uniunea Naționala Solidaristă, a câștigat o asemenea preponderență încât Naționalii solidariste nu își mai duru existența lor decât puterucei personalități a conducătorului lor Joris van Severen. Cu moarten lui van Severen, care cum un an a fost ucis într'o vânătoare franceză Dinaso și-a pierdut puterea de lovire.

Conducătorul Uniunei Naționale Flamande, Staf de Clercq, va trebui în imprejurările noi create, și mai ales semnificative prin decesul partidelor politice în Belgia, să-și îndepline ască prerogativa de Conducător asupra Flamanzilor.

Ingrădirea spațiului de activitate intre Naționaliștii flamanzi și Rexiștii a fost chiar înainte de război îndeplinită practic în mare parte. Dupa reacțiunile pe cari le-a inițiat în ultimii ani partidul Rexist, influența sa în Flandra a regresat față de a Naționaliștilor flamanzi, și Rex nu a mai activat decât în Wallonia. Mișcarea rexistă fost și prea îndrăcinată în cultura franceză și ca adevărul să fie văzut de câțiva oameni — și astfel să se poată păstra tradiția lui". Unul din acești oameni aleși a fost Octavian Goga. Octavian Goga a fost un exponent al adevărului, care a căzut în mari bătălii și omenești.

Azi Octavian Goga odihnește în pământul cutropit, mormântul lui e sentinela avansată a românismului, este o trâmbiță care ne va chema mereu, în ceasuri grele ale istoriei noastre pe care ne-o rezervă destinul nostru pe care ne plânsi.

Wallonii și Flamanzii au un trecut comun de gospodărie și aceiași civilizație. Rex acesta să salvese mostenirea comună.

Tema principală este formarea spiritelor naționale și socialiste.

In Wallonia și în Flandra trebue continuată lupta contra puterilor capitaliste și în folosul viitorului socialist.

In acest spirit Flamanzii și Wallonii sunt soldați ai aceleiași mișcări europene.

„Frankfurter Zeitung" din 17 Mai 1941.

ISTORICUL BISERICII „STAVROPOLEOS"

Biserica Sfântul arhanghel Mihail și Gavril — fostă mănăstire Stavropoleos — de Octavian Dobrin, 32 pagini, cuprinde istoricul și strădania depusă de bunul creștin O. Dobrin, pentru redescoperirea istoricul și mărturiei bisericii, care constituie o ieșesă podoabă arhitectonică a ortodoxismului românesc. Interesantele acestui act, este susținută de o simplitate „frumoase cuvântare" a I. P. S. Mitropolitul Gurie al Basarabiei.

LOATE ARTELE

S'a supărat văcarul pe sat

Sau: Ce părere are d. Victor Ion Popa despre criticii teatrali. — din ce cauză? — și ce e de făcut?

Sub titlul: „Ce părere are d. Victor Ion Popa despre criticii teatrali, — din ce cauză, — și ce e de făcut?"...

...ului în „UNIVERSUL LITERAR" următoarele:

Prezentăm revista săptămânală „A ta" a interpelat o anchetă, cu ale care e cauza crizei prin care ar trece dramaturgia originală.

Și, dupa părerea d-lui Victor Ion Popa, dramaturgia originală și direc. al teatrului subvenționat „Lupta și Lumina", care se ti unul din motivele pentru care teatrul rezultatele prin criticii.

...Pentrucă presa și publicitatea nu mai poarte micim interes teatrului — ca tuturor artelor textiel — Hakind în genere criticile de specialitate se mănă unor oameni absolut neprezăgiți, fără pic de autoritate și azuț și răspundenți, — din acel alex fiind interpelarea a rostului ei, fără genera...gilate".

Acestea sunt năzelile d. lui Victor Ion Popa despre criticii teatrali ra...mânt, de azi. Nu face nicio deosebire. Vlăsaș „la generă", ...ss identicum, dosi, nul.

Iată, aș dar, cari se ti cronicarii teatrali vinați de d. Victor Ion Popa „la generă" (ca artiștii în drutul lui, a „starter" și regizor în cam...ș și temelile teatrului romanesc), — „absolut neprezăgiți, fără pic de autoritate și simț al răspundere", etc:

Romulus Seipanu (Universul),
Dem. Theodoresco (Viața),
Mircea Ștefănescu (Curentul),
Victor Popescu și Tristan Lalescu (Universul Literar),
Victor Eftimiu (Universul),
Petru Comarnescu (Revista Fundațiilor Regale),
N. Carandino (Rampa, Rumânia),
Ion Anania și Horia Radulescu (Vremea),
Mihai Apostolescu (Curentul Literar),
Vlaicu Bârna (Arta),
Pascal Theodoresco-Valcea (Cimpul),
Nicolae Tranoca și Gaby Mihăilescu
Cleopatra Theodoresca, (Rotarul),
M. N. Matei (Ilustrația Săptămânii),
Mihail Bălănescu (Dimineața Vremii),
Dinu Rosu (Istorul Platon)
Al Rosu (Semn),
C. T. Bobescu (Actiunea),
Neagu Rădulescu (Dilema),
Petru Manoliu (Timpul)

...Fără strop de dragoste pentru ...rii, fără înțelegere a rostului și ...ra generațiilor".

Introdavăr, — generoșitatea, inițiș legerea și dragostea celor mai compozeșii (și ale fiș mulțor altora, cari temporar nu mai scrie) n'au prea mare loc în aștiua, vremea, la bata la mare valoare, dramaturgia originală și directorii teatrelor subvenționate ale d.-lui Victor Ion Popa.

D. Popa ere dreptate. Ar fi timpul să se pună cereaare ordine la teatrul românesc.

Ar fi exact timpul să trecuș a m ii fase și d. Popa cronică teatrală, și să mai conducă teatre și unii din ...e ei de mai mu... și să vadă și ei ce pre...ți vine când la simți răului și când începe să te apuce ea screască.

...Până la o pierde măcure și bo...ala.

Riscanta lăsire a d.-lui Victor Ion Popa, ani de zile um prudent, ...ingrijorătoare.

S'a rupt dezgur undeva vreun r ...ort...

Ar mai e unle în amalele teatrului și ale presei românești, și — ce bună semnă — nu va rămânea fără reprensalii.

Intre atâtea, s'au putea ca vremii dintre cei vinați. — și refuse calificativele.

C. Cristofoleni

Dar cine este dânsul?

Dar cine este personaș care s'a supărat pe azi în condițiile ce le afișăm?

Din lista ziarelor și căror cronicari teatrali nu-i satisfac pe d. Victor Ion Popa, lipsește — bă... găm de seamă — tocmai ziarul despre care nu se poate plânge... supratrul că nu ia acordat la timp destulă atenție.

Este ziarul „ORDINEA", — iata ce se scrie acolo, de exemplu, la 11 Ianuarie 1941:

Am primit relațiile noastre dela anilarzea unuiarti pleoș „Invierea", a cărei realizare a făcut-o d. Victor Ion Popa. — deplorabil. — ea premeditare. In prea scurt timp, scăpărând toate atributiile tehnice și refuzând colaborările valoroase, care l-ar putut umbri. Procedeu nesingular, și caracteristic întregii sale îndruituare cariere de „om de teatru".

Introdavăr, am arătat că d. Victor Ion Popa chiar asa a debutat în regie: în 1925, la Teatrul Popular, cu un act de sabotaj: instigând acțiuni la greve, solidarizându-l en d-sa. la demisie în bloc. — și distrugând teatrul.

Și e cotinuat: scăparator de atributii la teatrele naționale din Craiova și Cernăuți (1928—1929) și „Maria Ventura" (1929—1932) și „Muncă și Voe Bună" (1933—1940), din București, — intre timp concepând sabotor (1929), distrugerea teatrului și vânzarea repede — a Teatrului Național din Cernăuți, și amenințând, sabotor (1940), existența teatrului „Muncă și Voe Bună", — din București.

Actualmente (1941), d. Victor Ion Popa este director al teatrului „Lupta și Lumina".

De trei ani scăparator al unei puțderii de atribuții: director, administrator, casier, director de scenă, decorator, autor, traducator, set de scrtiș, muș...fir noctern. etc.

Sunt multe felurile în care sabotează și se sabotează d. Victor Ion Popa.

E „clasic" procedeul sau, generoș: iștii se oferă a lucra gratis sau pe puțin, apoi se bucundă bine în buget, — și odată intipt în instituție scăparează toate atribuțiile cu putință și cu nepatinată, devenind imediat tirane și opresor.

Apoi, pune în funcție procedeurile de umanuș.

Inițiș. „hipnotizarea" personalului artistic. Nu glumim deloc. Avem simțul ridicolului. totdeauna prezent. Deoarece și insistăm. Are d. Victor Ion Popa un dar occult. și său. personal, cu care îi bate' și pe Krishnamurti. Nu știm cum face d-sa. din frumoasele-i sprâncene, fluturi desenate, (și zice: un autoportret), și cum năduce, pe „moldovineste", pherul dintr'o purita. cât o cireșă, pe care (când se dăndinează și pui cocheteazș sau „se supără") o face drăgălașa „bețișor", — cu ochișorii, alburi. infinitabili dați peste cap (pleoapele, curtizan manevrate), — și pică toți actorii și toate actrițele, subit. la un un condiționat amor, leșinați de admirație.

...Din care transă nu se trezesc decât, târziu, —sând, după câte o viață trădată. Adăstând de d-sa, mediocru, și după câte o carieră ratată, — baga și de seamă și „lasnul" le fusese iudă.

In conluerarea lor cu d. Popa actorii se lasă cuceriți indeosebi de o particulară manieră care, pe ei — breslagi ai unei profesii, la noi, oarecum, chinuiangie — îi obișnuiește: maniera contrariu, exagerat, a unei mucei inumane, fără respectul nici al strictelor ore de masă și odihnă, pe care nu au zi, colaboratorii agitentorului, la plug. care maniera poate aveo o explicație. să ziceș. patologică, la titularul ei. (vreo secretă maladie care ne-o permite a dormi, vreo mascată fugă de neplăcerile menajului), — dar care pe oamenii cu sănătate și stil de viață, normale. îi chinuie, — și nu le profită.

Profitul avănd-o numai d. Popa, care — instalat pe piedestalul iuimei co-l intreîn, naivi, chinuiți — se poate mesine, permanent la lavoarele celor mai selecte. bugete.

Introdavăr, este, și aceasta. o concludentă caracteristică a personalității d-lui Victor Ion Popa. Toți marii oameni de teatru, deși, și ai strălălțiți. toți reformatori teatrali. în rândurile eșeșora e lăștit d. Popa a se număra, — dar absolut toți: dela românul Davila, până la apusenii: Antoine. Reinhardt. Stanislavski, Piscator, Dullin, Baty, Pitoëf, Copeau, Craig, — toți acștia au inițiat și animat inițiș naște întreprinderi teatrale, care au dus la progresul de azi. în Europa. ai acestei arte, — iertfind, toți, averi personale, sau implicând mecenați particulari, fațș de cari — și în fața legilor — răspundeau cu girul averilor, persoanelor și semnăturilor lor.

Singur d. Victor Ion Popa. dintre toți oamenii de teatru, al Europei veșului 20 a făcut „revoluții teatrale. numai (vorba, parafrazată, a lui Caragiale) cu autorizație dela... bugetele Statului.

In 1925. în „Popular", teatru subvenționat.

In 1928—1929, la teatrele naționale din Craiova și Cernăuți subvenționate.

In 1929—1932, la Teatrul Ventura, subvenționat.

In 1933—1940. la Teatrul „Muncă și Voe Bună", subvenționat.

Iar actualmente (1941) este director al teatrului subvenționat „Lupta și Lumina".

Oameni de teatru, români cari au-și revendică „apostolate" ai misiunii reformatoare, ca d-nii: Bulandra. Maximilian. Storin, Tănase. Vlădoianu, Sică Alexandrescu. Tudor Mușatescu, Ion Vasilescu și alții, — riscă averi și giruri personale, — în frunte cu cei mai recenți exemplu, al cutezătoarei artiste, d-na Maria Filotti care nu găsește oportun să se culce pe laurii unei glorioase cariere. — ci porneste, tinerește. -dela capăt", sacrificând energie, sănătate și bani personali, — ca să facă o artă, și să dăruiască iarăș un teatru fără a cere. dânș, precum nici toți colegii, canonizarea numeloș lor, pentru sfințații calendarului teatral românesc.

Până și d. Titi Mihăilescu dela cinema „Marna", fost teatru pe cont propriu. Numai d. Victor Ion Popa nu poate — și nu concepe — a fi „om de teatru" decât pe banii Statului.

Acest permanent flirt al d-sale cu bugetele oficiale i-au intretinut un permanent apetit bugetivor. — incât. și în răstimpurile când nu mai are chip de vreo afacere teatrală, — nu șcma d-sar qiuza lotoșania o sita, mai mult sau mai puțin edifitară sau culturală, care să-i aștere. Dela grasele bugete ale „Lunilor Bucureștilor" ale tataror ultimilor primari, dela Dobrescu până la Dombrowski, și ale „Expozițiilor universale" sociologe. dela Paris și New-York ale galantului profesor D. Gusti, până la bugetele, mai vechi sau mai recente, ale „Fundațiilor Regale", „Serviciului Social" și „Brazii Țării", — nicio țâță oficială care lăpta abundent n'a rămas nesupțită de micul maș sunaș al teatrului românesc.

Dar câte nu mai spunea „Ordinea", în Ianuarie 1941.

Și pentrucă tot s-a fost intrerupțit brusc interesanta narațiune de atunci, va fi foarte instructivă, ...ștuarea firului...

Poate chiar în aceste coloane (15000 exemplare, tiraș).

Deocerce, iată ce se mai scria în „Ordinea":

...Să se scrutere d. Popa și să-și aplice o cât mai convenabilă terapeutică. Are a lași repede din genul ipocrit, sabotor și distructiv.

Trăim acțuș regimuș de sănătate etică și civică, — în care compromisurile și schivocurile schivolanzei cu o desertare și o trădare.

Este vremea în care personalitățile capricioase și ambigue au a se stabiliza la un stil convenabil și colectivității. — inchegat, definitiv, vieții și cariere prea mult oscilatoare intre stilul ...ger și stilul canaș.

Aș se scria în „Ordinea" la 1 Ianuarie 1941.

Avea deci destul timp până azi, d. Victor Ion Popa să se decidă la stilul ca i se recomanda.

Ia fost bună, se vede, greu.

Ba, poșta sa de mărțișori și ghiș...ri nu s'a oprit o clipă oarș.

A intrat în comitetul „Societății Scriitorilor Români", unde nu face nimic, a trut să intre și în comitetul „Sindicatului Artiștilor Dramatici și Liriți", deși nu dănță. și unde nu i-a dat voie să intre d. Mișu Fotino, executandul sângerea pe d. Victor Ion Popa, într'o ședință a cărei relatare va face intrun articol viitor. Bătălui cititorilor, — și a reușit să intre de curând în nu știm ce sș de comitet al cinematografiei (la care nu se pricepe) din Ministerul Propagandei.

Personaș caragialesc, abtiat de comitete și comitii. — oscilarea „intre stilul linger și stilul canalie" o încoronează ca o insolită ieșire contra presei.

Nu-i gădăș destul.

Ce-o mai fi și vrând d. Popa?

No fi citind ziarele? N'o fi uitat că tronul Croației s'a ocupat?

*****

Dar n'am terminat.

NEVRARGYL
Dr BOUSQUET
Calmează imediat durerile de cap și orice nevralgii

Avați gripă!
Durerile de gât încep, tusea vă istovește
Ameliorați-le cu Sirop Cazé, care în toate cazurile de: gripă, catar nesfiș, bronșită etm. ameliorează ...ș...
SIROP CAZÉ
La farmacii și drogueri

PLASTICA

Țăran din Bucovina de George Lucendul

Înălțarea Domnului zina eroilor

Odată cu prăznuirea înălțării Domnului, ortodoxia și Neamul Românesc au ales, ca zi de sărbătoare, și ziua eroilor Neamului.

Este în aceasta ziua frumoasă de un înalt temei pentru noi toți, ca neamul și conștiința eroilor și a celor ce au fost și eroilor și de mai târziu, cu conștiința și mai cu seamă cu conștiința noastră a tuturor.

Căci dacă înălțarea Domnului este sărbătoarea sublimului și a bucuriei de a dovedi și a arăta o cale de viață și de mântuire, ziua eroilor Neamului este, în sine, o sărbătoare și ea, cu mult mai mult și cu mai mare și de mai adânc temei, o sărbătoare a celor care, din sânul Neamului, au fost și au dat viața lor la Dumnezeu și pentru Neamul lor.

Iar în vremea aceasta ei trăiesc și ei sunt și ei se bucură de o viață și de o fericire mai mare și mai sublimă decât aceea pe care o trăim noi, cei care ne-am rămas în lumea aceasta și ne bucurăm